

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen alueellinen opiskeluhuolto- suunnitelma 2026-2029

Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma OHL 13 a §

- Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma perustuu [OHL 13 §:ssä](#) tarkoitettuihin hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmiin ja sen tulee sisältää:
 - opiskeluhuoltopalvelujen alueellisen toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet
 - suunnitelman hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä
 - alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmista ilmenneet arviot opiskeluhuoltopalvelujen kokonaistarpeesta ja muut mahdollisesti tarvittavat toimenpiteet
 - suunnitelman opiskeluhuoltopalvelujen voimavarojen kohdentamisesta
 - toimenpiteet suunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi
- Suunnitelmassa on lisäksi huomioitava opiskelijoiden kielellisten oikeuksien toteutuminen opiskeluhuoltopalveluissa.
- Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma tulee liittää [lastensuojelulain 12 §:n 3 momentissa](#) tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Pyrimme varmistamaan aineistojen saavutettavuuden. Tämä aineisto ei valitettavasti kuitenkaan kaikilta osin ole täysin saavutettava: materiaalissa on tekstiä sisältäviä kuvia, joiden tekstivastine ei ole kattava.

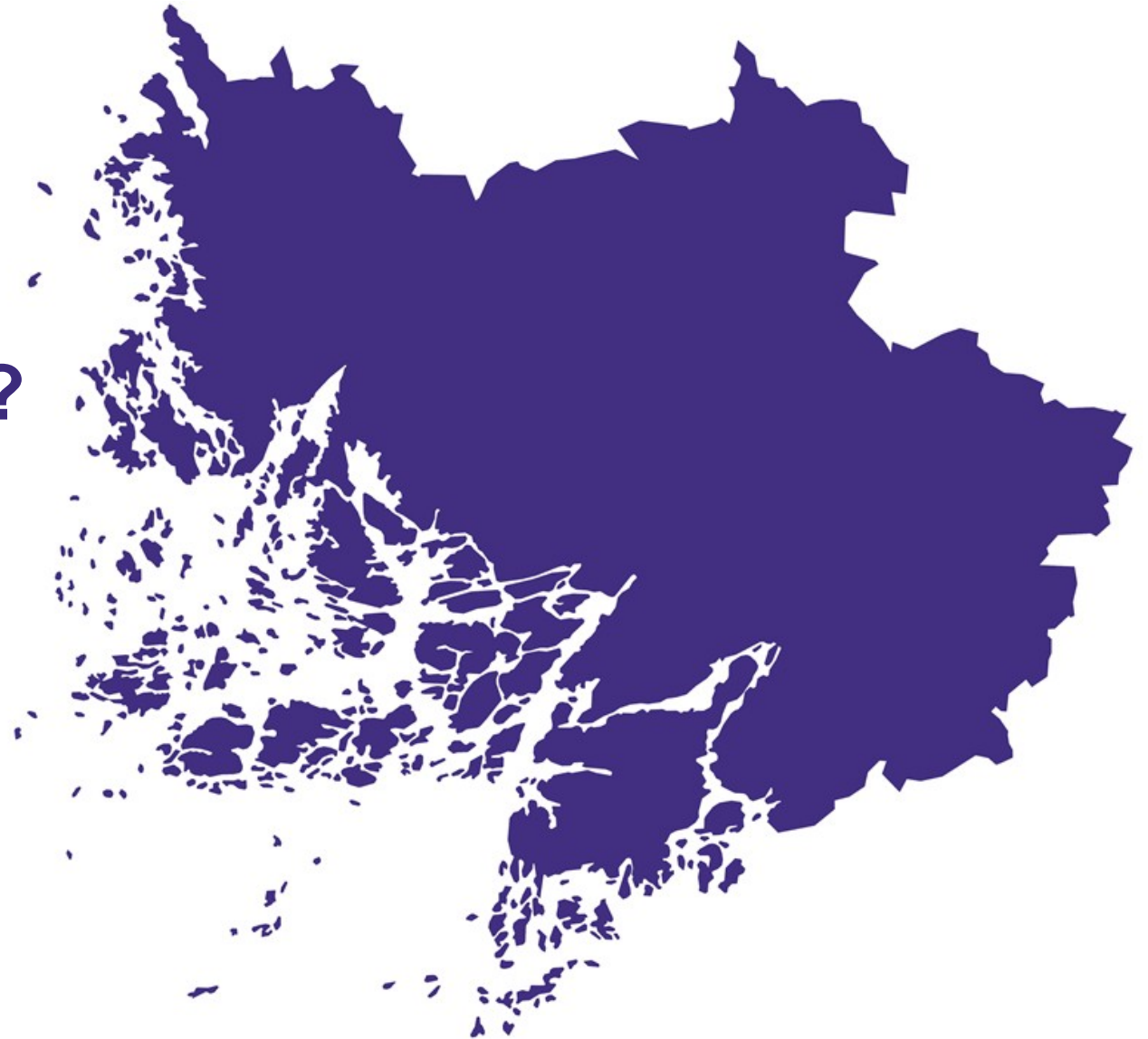
Varsinais-Suomen hyvinvointialueen alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma

- Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan hyvinvointialueella tulee olla alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhuoltopalvelujen järjestämiseksi. Suunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa.
- Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma liitetään osaksi alueellista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa ja sen toimeenpanoa raportoidaan osana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman seurantaa.
- Alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman valmistelusta vastaa opiskeluhuollon alueellinen yhteistyöryhmä. Alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma tulee yhteensovittaa opetuksen ja koulutuksen järjestäjien suunnitelmiin ja toimeenpanoon. Suunnitelman valmisteluun on osallistunut alueellinen yhteistyöryhmä. Ryhmän jäsenet tulevat kuntien sivistyspalveluista edustaen eri palvelukokonaisuuksia ja koulutuksenjärjestäjiä. Lisäksi ryhmässä on hyvinvointialueen edustajia.

Suunnitelmassa käytetyt oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaiset käsitteet ja ilmaiset

- **Opiskeluhoolto** = yhteinen termi termeille oppilas- ja opiskelijahuolto
- **Opiskelijat** = lapset ja nuoret esiopetusikäisistä toisen asteen opintojen loppuun
- **Oppilaitos** = esiopetusyksiköt, koulut, lukiot ja ammatilliset oppilaitokset
- **Oppilaitoskohtainen opiskeluhooltoryhmä** = esiopetuksen, koulun, lukion ja ammatillisen oppilaitoksen ryhmä yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnittelemista, kehittämistä, toteuttamista ja arviointia varten
- **Opiskeluhoollon palvelut** = esiopetuksen neuvolapalvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut, psykologi- ja kuraattoripalvelut

Miten lapset ja nuoret voivat Varsinais-Suomessa?

Väestöennuste: kouluikäisten lasten osuus väestöstä

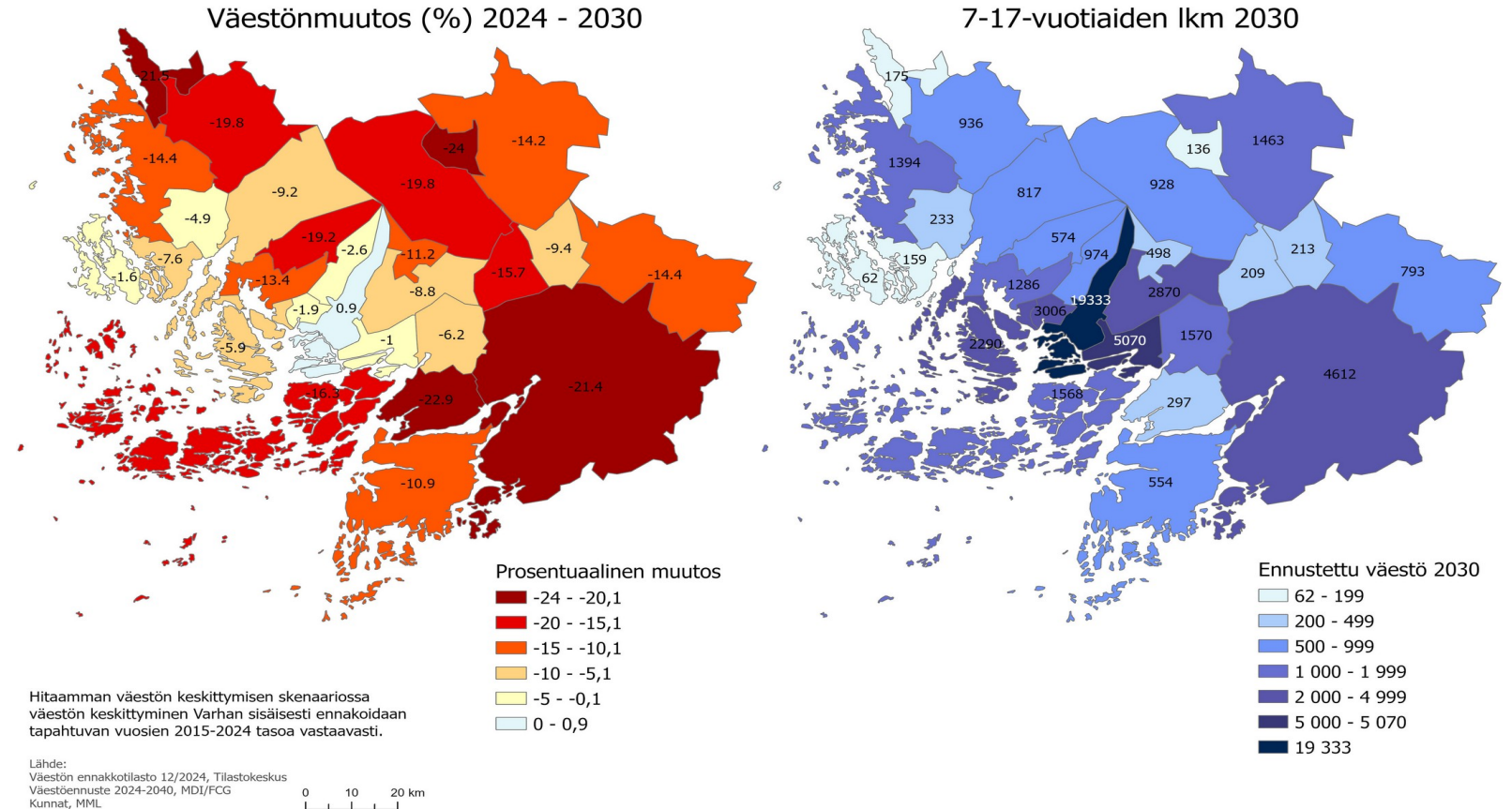
Esiopetusikä, jolloin lapsi valmistautuu aloittamaan koulunkäynnin ja jolloin myös lasten terveyserot alkavat näkyä, on merkittävä siirtymävaihe koko perheelle

Kouluiässä lasten ja nuorten hyvinvointi- ja terveyserot korostuvat.

Kouluikäisten lasten määrä ja väestöosuus laskee jonkin verran osassa aluetta.

7-17-vuotiaiden ennustettu kehitys 2024 - 2030

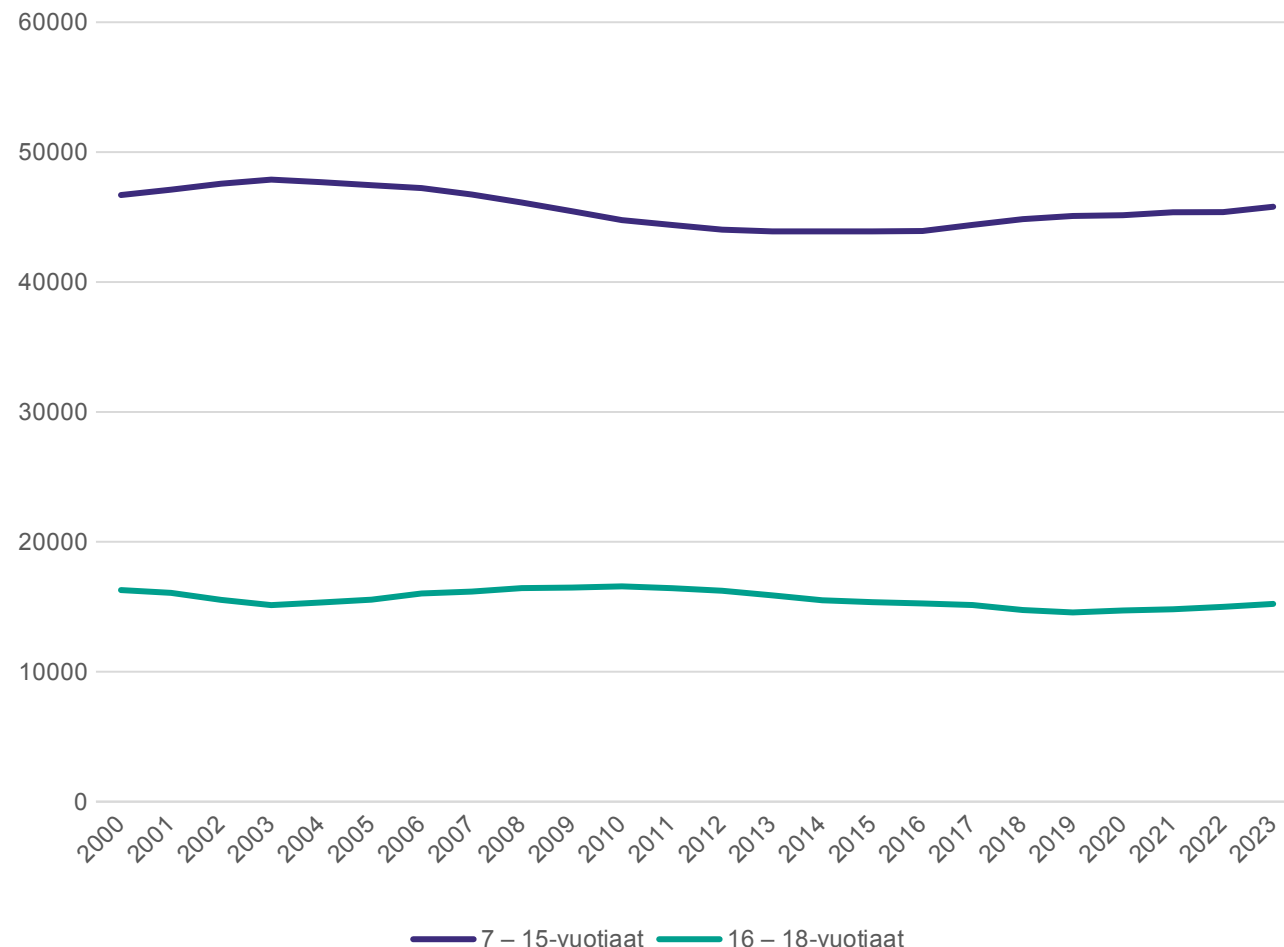
Hitaamman keskittymisen skenaario

7–15- ja 16–18-vuotiaiden väestönkehitys vuosien 2000-2023 aikana

- Peruskouluikäisten määrä kasvoi 2000-luvun alkupuoliskolla, mutta ikäryhmä supistui Varsinais-Suomessa tämän jälkeen vuoteen 2015 saakka. Tämän jälkeen ikäryhmä kasvanut suhteellisen tasaisesti 2020-luvulle asti, jolloin ikäryhmän kasvu päättyi 2010-luvun syntyvyyden laskun seurauksena.
- **7–15-vuotiaiden ikäryhmä kasvoi Varsinais-Suomessa 1003 henkilöllä (2,3 %) vuosien 2010-2023 aikana.**
- 16–18-vuotiaiden ikäryhmä supistui 2000-luvun ensimmäisinä vuosina, mutta tämän ikäryhmä on kasvanut tasaisesti vuosien 2004-2010 aikana. 2010-luvulla ikäryhmä supistui, 2020-luvulla taas kasvoi hieman. Vaihtelu ikäryhmän kehityksessä on seurausta ensisijaisesti 16-18 vuoden takaisesta syntyvyyden vaihtelusta.
- **16–18-vuotiaiden ikäryhmä on supistunut Varsinais-Suomen hyvinvointialueella 1 346 henkilöllä (-8,1%) vuosien 2010-2023 aikana.**

7–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä 2000-2023

Ennakoitu vieraskielisten väestönkehitys

Taulukossa kuvattu kuntakohtainen väestönmuutos vieraskielisten osalta vuosilta 2024-2040. Graafissa esitetään hitaammin keskittyvän skenaarion osalta vieraskielisten määrän kehitys ikäryhmittäin.

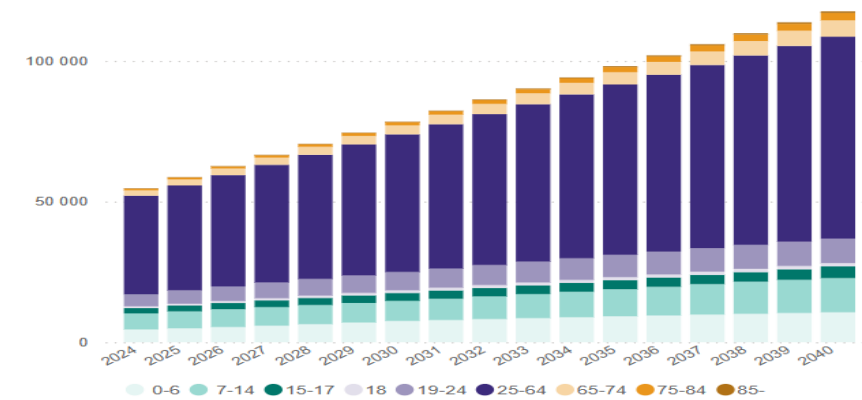
Maahanmuuton kasvun johdosta tulevina vuosina vieraskielisten määrän voidaan ennakoida tuplaantuvan. Tämä siitä huolimatta, että ennusteen taustaoletuksissa ei ole otettu huomioon ukrainalaisten määrän kasvua (kyse äkillisestä tilanteesta minkä kehityksen ennakoiminen hyvin haastavaa).

Vieraskielisten määrä, sekä sen määrän kasvu keskittyy hyvin voimakkaasti Turkuun, erityisesti työikäisiin. Turun osuus vieraskielisten määrässä nykyään 63 % ja sen oletetaan pysyvän lähes samassa (vuonna 2040 60 %). Turun lisäksi vieraskielisiä on erityisesti Raisiossa, Kaarinassa ja

Salossa. Väestön hyvinvointialue • Egentliga Finlands välfärdsområde

Vieraskielisten määrän kehitys ikäryhmittäin

Hitaammin keskittyvä skenaario

Skenaario Kunta	Hitaammin keskittyvä			Keskittyvä		
	Väestö 2024	Väestö 2040	Muutos 2024–2040	Väestö 2024	Väestö 2040	Muutos 2024–2040
Aura	116	433	317	116	398	282
Kaarina	2 476	6 014	3 538	2 476	5 765	3 289
Kemiönsaari	252	790	538	252	705	453
Koski TI	113	311	198	113	281	168
Kustavi	53	194	141	53	171	118
Laitila	1 146	2 445	1 299	1 146	2 173	1 027
Lieto	1 009	2 561	1 552	1 009	2 438	1 429
Loimaa	951	2 176	1 225	951	1 895	944
Marttila	68	212	144	68	189	121
Masku	271	749	478	271	678	407
Mynämäki	324	925	601	324	817	493
Naantali	847	2 215	1 368	847	2 105	1 258
Nousiainen	182	492	310	182	442	260
Oripää	118	187	69	118	172	54
Paimio	580	1 509	929	580	1 449	869
Parainen	736	1 886	1 150	736	1 659	923
Pöytyä	444	841	397	444	745	301
Pyhäranta	62	137	75	62	125	63
Raisio	3 349	7 484	4 135	3 349	7 189	3 840
Rusko	223	663	440	223	620	397
Salo	4 575	9 807	5 232	4 575	8 581	4 006
Sauvo	226	616	390	226	541	315
Somero	588	1 169	581	588	1 016	428
Taivassalo	112	319	207	112	295	183
Turku	34 388	70 380	35 992	34 388	76 635	42 247
Uusikaupunki	1 370	2 754	1 384	1 370	2 471	1 101
Vehmaa	148	336	188	148	305	157
Total	54 727	117 605	62 878	54 727	119 860	65 133

Varsinais-Suomen lapsiväestön (0-17-v.) jakautuminen perhekeskusalueille vuonna 2025

Läntinen perhekeskus

19211

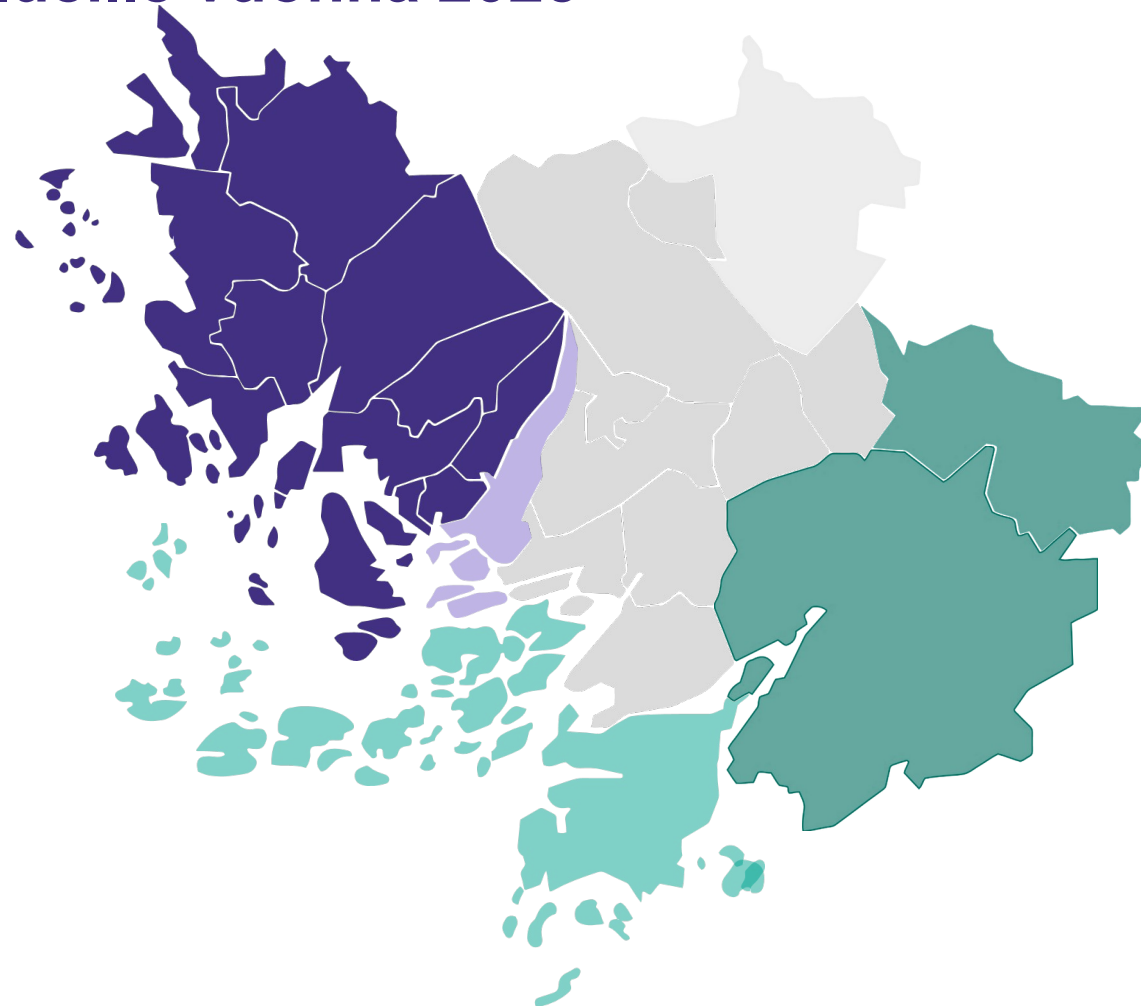
Uusikaupunki, Laitila, Vehmaa, Taivassalo, Pyhäranta, Kustavi, Mynämäki, Nousiainen, Masku
Naantali, Raisio, Rusko

Ruotsinkielisiä 249

Turku, perhekeskus

30563

Ruotsinkielisiä 1827

Keskinen perhekeskus

21371

Lieto, Loimaa, Marttila, Koski TI, Pöytyä, Aura, Oripää.
Kaarina, Paimio, Sauvo

Ruotsinkielisiä 778

Itäinen perhekeskus

12730

Kemiönsaari, Parainen, Salo, Somero

Ruotsinkielisiä 2185

0-17 v. väestömäärä yht. 83 875 (v. 2025)

Lapset lähtevät koulupolulle erilaisista lähtökohdista

Perheen taloudellinen tilanne vaikuttaa lasten hyvinvointiin arjessa sekä pitkälle elämäntilanteeseen. Lapsuudessa koettu köyhyys yhdistyy myöhempään työttömyyteen, mielenterveysongelmiin, heikkoon koulumenestykseen sekä ylivelkaantumiseen.

Turku suurena kaupunkina erottuu väestörakenteensa vuoksi, pienituloisuusastetta nostavat maahanmuuttaja-, opiskelija- ja yksinhuoltajaperheiden muita kuntia suurempi osuus.

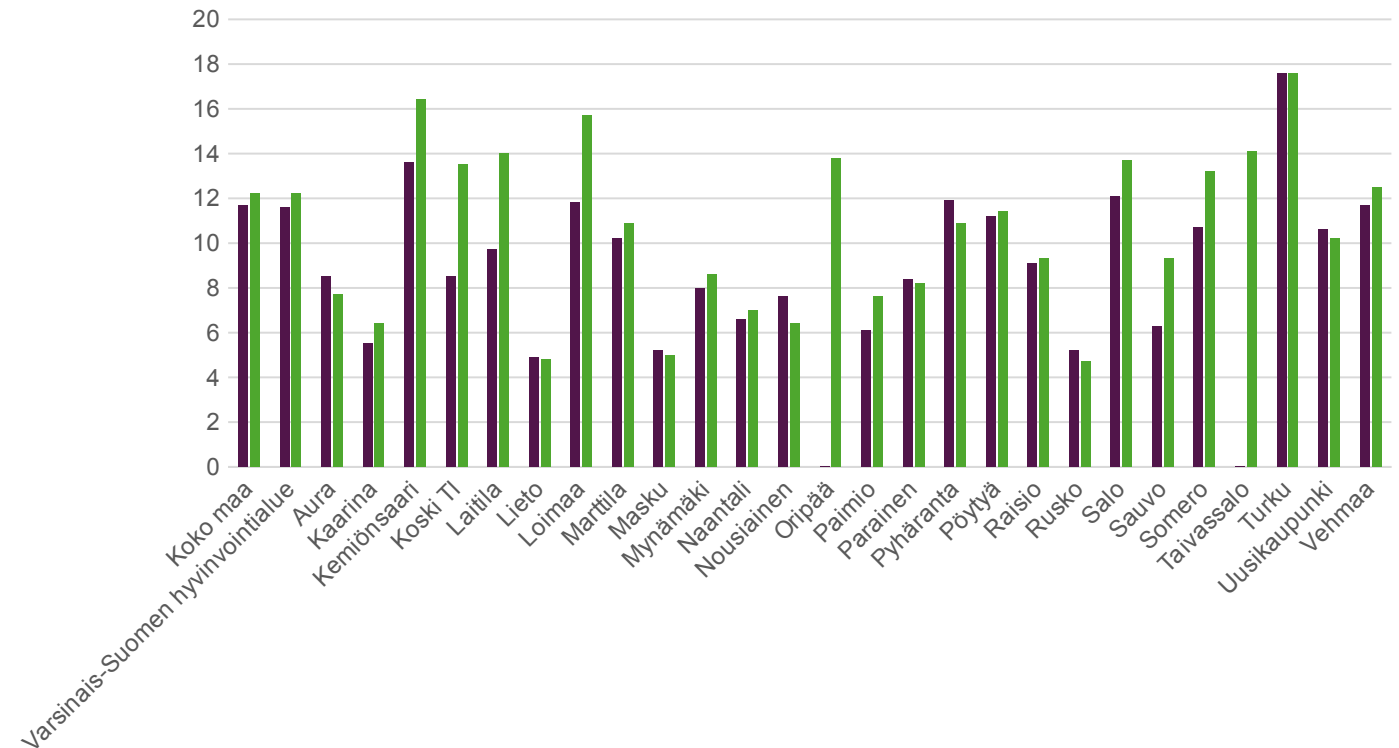
Kunnan työllisyystilanteen vaihtelut näkyvät lapsiperheköyhyydessä. Yhden vanhemman perheessä myös työllistyminen vaikeampaa, mikä lisää pienituloisuuden riskiä.

Pienissä kunnissa määrällisesti pienetkin muutokset näkyvät heilahduksina väestöosuuksissa.

Tässä tilastossa eivät näy vielä vuosina 2024-2025 sosiaaliturvaan tehtyjen leikkausten vaikutukset

Pienituloiseksi lasketaan, kun lapsi asuu kotitaloudessa, jonka tulot ovat alle 60 prosenttia maan keskimmaisista tuloista. Koko väestön pienituloisuusaste vuonna 2023 oli 13,4 %, Varsinais-Suomessa 14 %.

Lasten pienituloisuusaste (SOTKANet id:228)

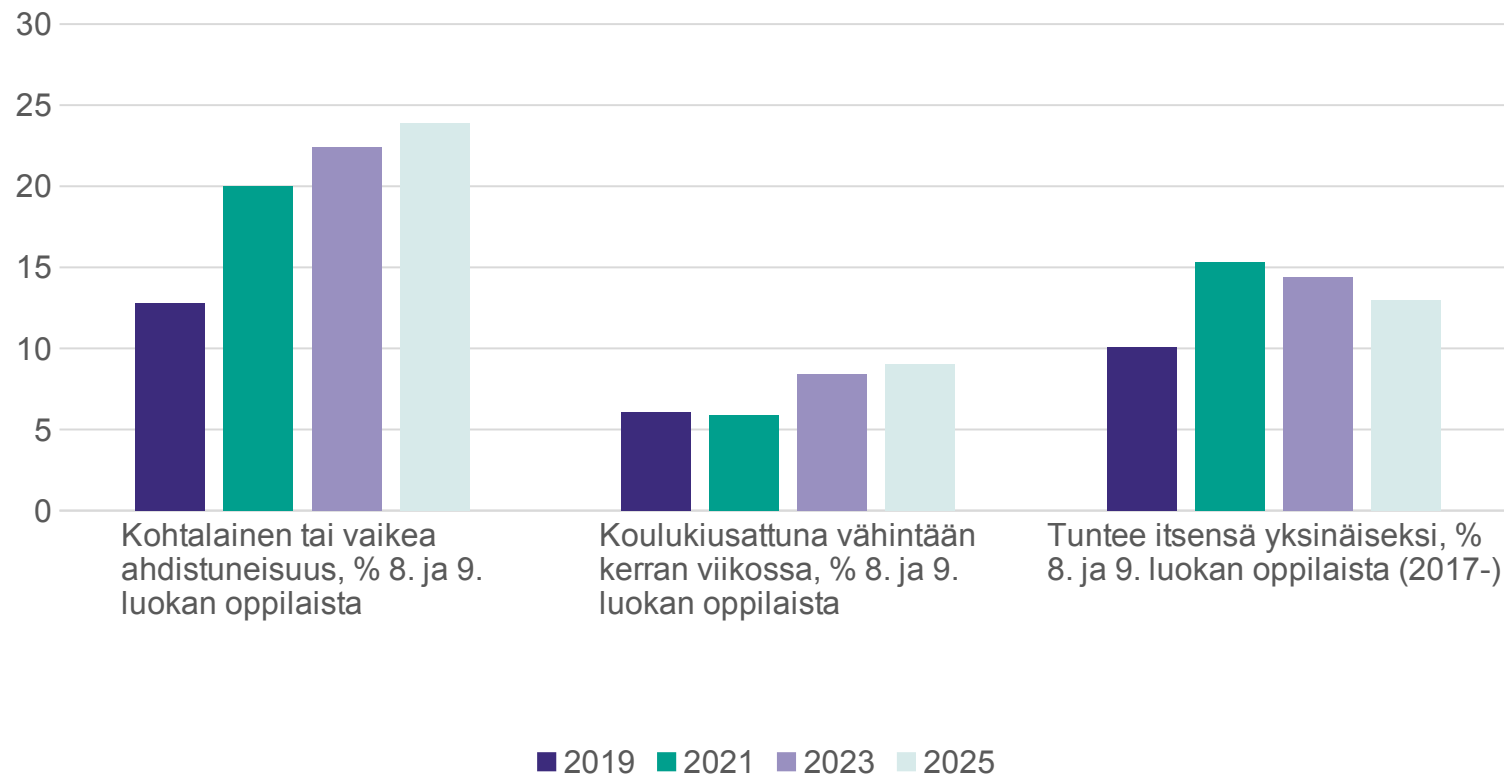
Nuorten arvio mielen hyvinvoinnista

8.-9. luokkalaisten oman kokemuksen mukaan sekä ahdistus ja kiusaaminen on lisääntynyt Varsinais-Suomessa.

Vuonna 2025 yksinäiseksi kokee itsensä 13% vastaajista.

Jo 4.- 5. luokkalaisista 29 % kertoo kouluterveyskyselyssä 2025 vähintään lievästä ahdistusoireilusta (v. 2021 26 %)

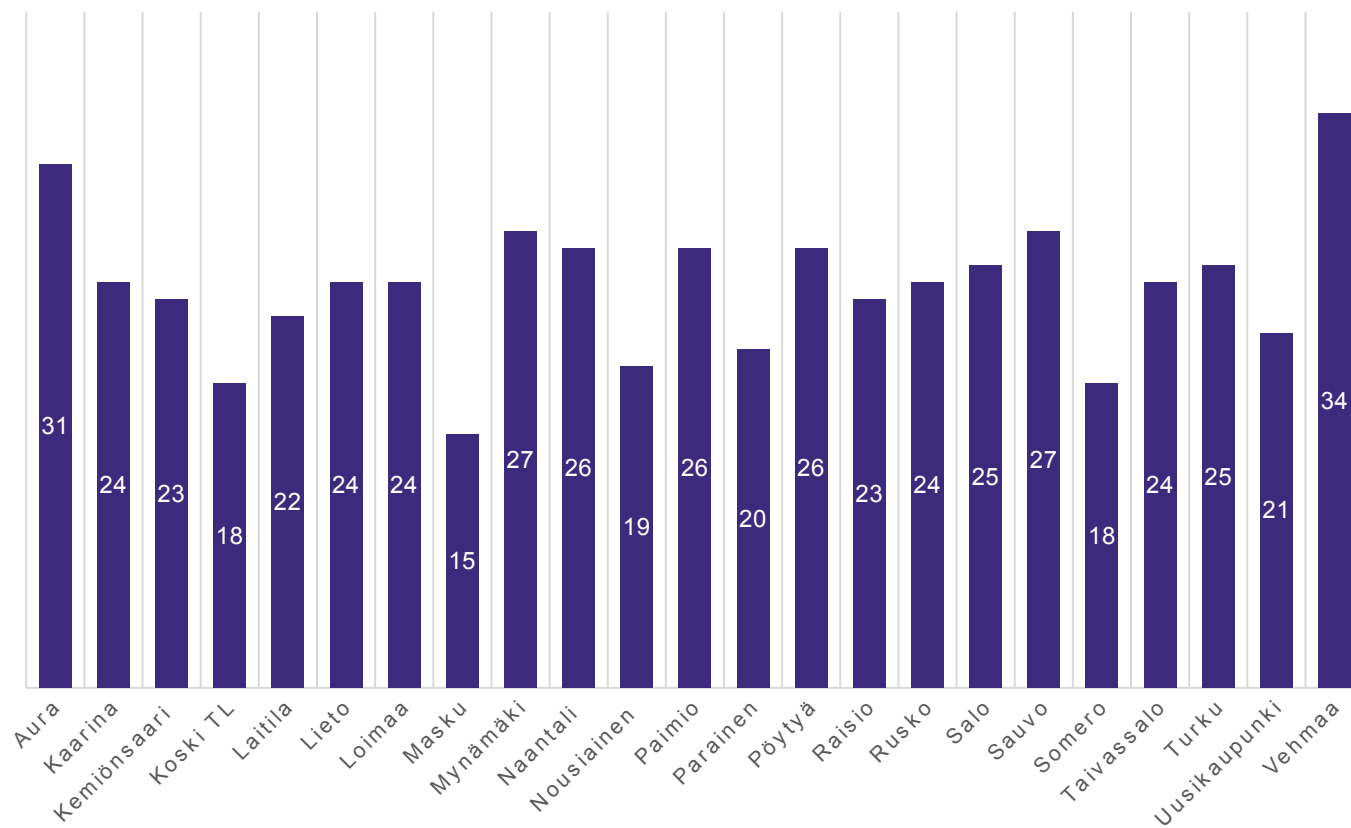
Kouluterveyskysely 2019-2025

Kouluterveyskyselyssä näkyvät erot Varhan alueella

- Alueelliset erot mielen hyvinvoinnin kokemisessa ovat melko suuret.
- Tarkkaa kuvaa mielen hyvinvoinnin tilasta on tällä hetkellä hankala saada. Jatkossa terapiatakuun toteutumisen seuranta mahdollistaa tuen piirissä olevien lasten ja nuorten määrän, toteutuneiden käyntien tiheyden sekä hoito- ja palvelujakson keston sekä käytettyjen hoito- ja tuki-interventioiden tarkastelun aikaisempaa paremmin.

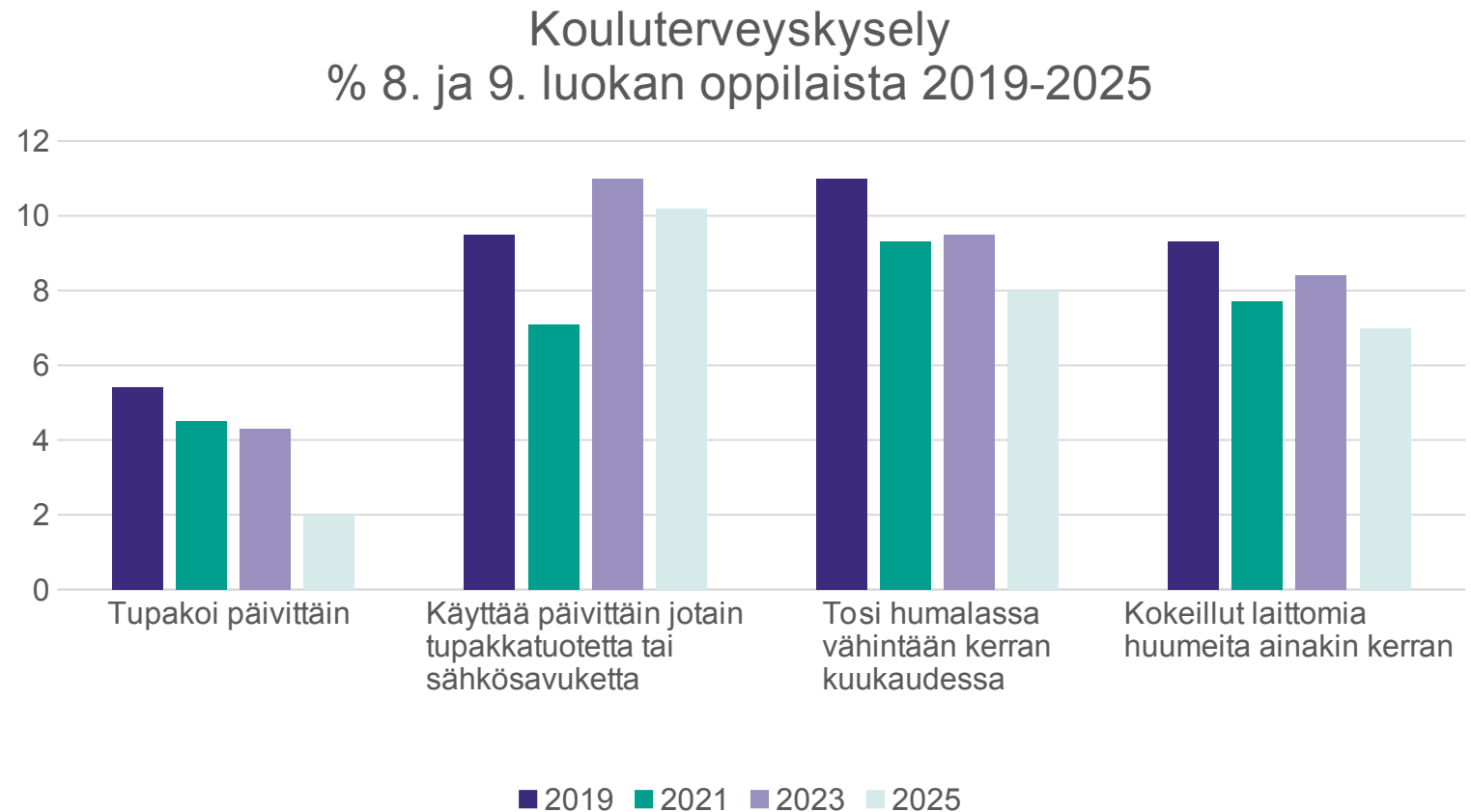
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista 2025

Päihteet ja riippuvuudet - hyviäkin uutisia

Kouluterveyskyselyn mukaan varsinais-suomalaisten nuorten päivittäinen tupakointi ja alkoholin käyttö on vähentynyt.

Samaan aikaan erityisesti sähkötupakan ja nikotiinipussien käyttö on lisääntynyt.

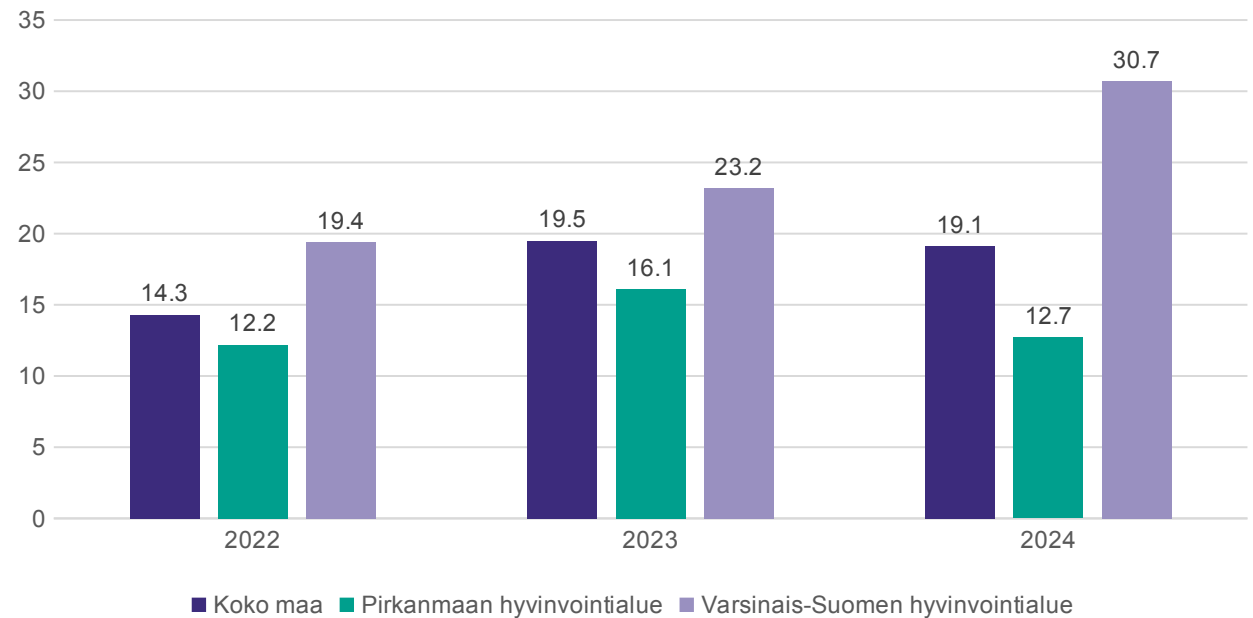

Elinympäristön turvallisuus - lasten ja nuorten kokema ja tekemä väkivalta on lisääntynyt

Lasten ja nuorten turvattomuuden taustalla saattaa olla väkivaltaa tai sen uhkaa. Turvattomuus saattaa heijastua mm. koulupoissaoloina, somaattisena tai psyykkisenä oireiluna tai rikoksilla oireiluna. Alle 15-vuotiaiden rikollinen käyttäytyminen on huolestuttavasti lisääntynyt sekä jengikollisuuden näkyminen yhä nuoremmilla.

Kouluterveyskyselyn 2025 mukaan Varsinais-Suomessa 4.-5. luokkalaisten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta on laskenut hieman (vuoden 2023 15,7% vuoteen 2025 11,6%)
Nuorten seksuaaliväkivallan kokemukset ovat lisääntyneet kaikissa ikäryhmissä, erityisesti ammattioppilaitosten opiskelijoilla (AOL).

Rikoksista syylliseksi epäillyt 0 - 14-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä (id:3893)

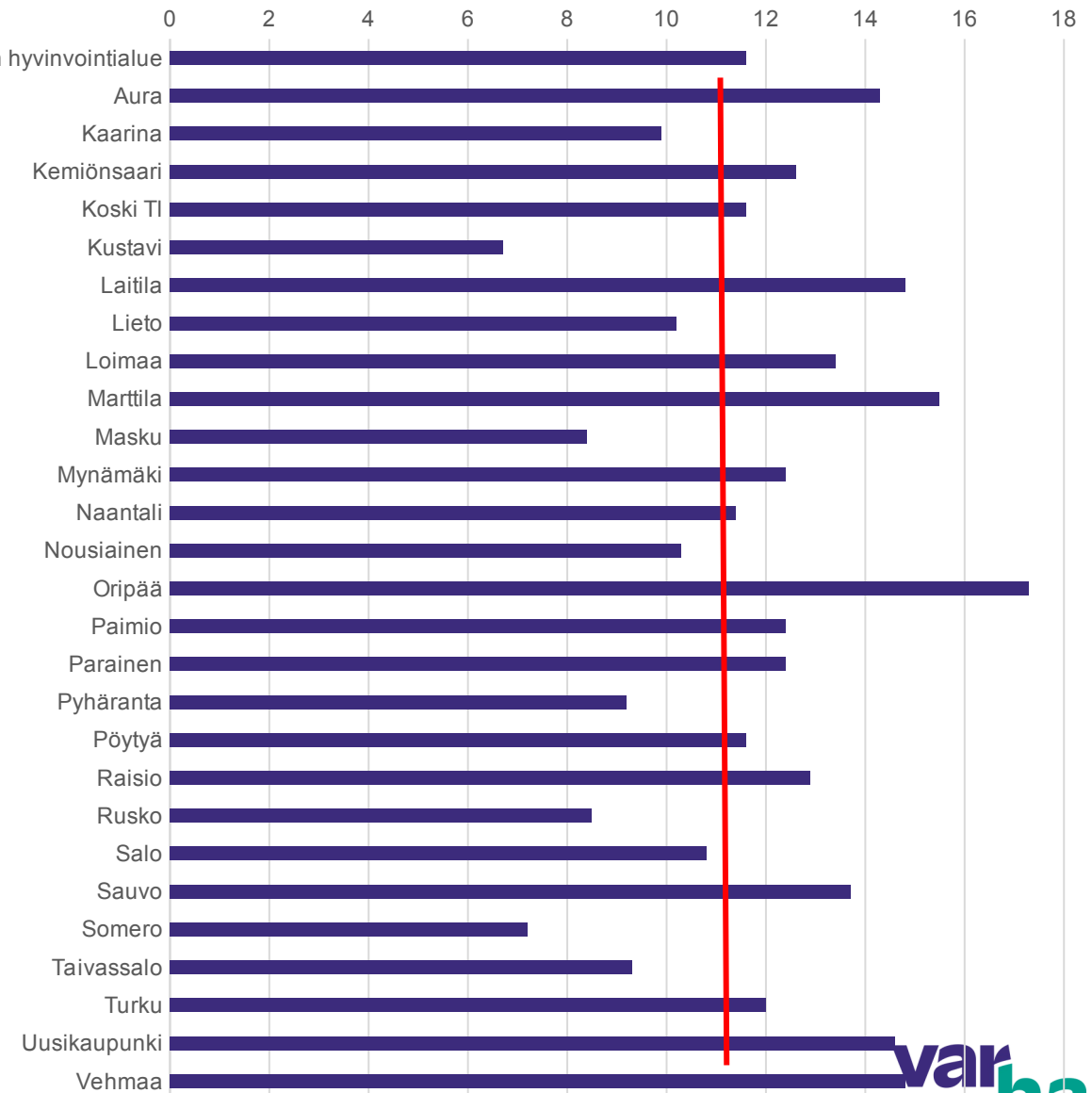
Lastensuojeluilmoitusten kohteena olevat lapset Varsinais-Suomen kunnissa, osuus lapsiväestöstä 2024 (Sotkanet ind. 1086)

Lastensuojeluilmoitusten määrä on jatkanut kasvuaan. Varsinais-Suomessa ilmoituksia tehdään useammasta lapsesta kuin Suomessa keskimäärin, kohteena olevien lasten määrä on lisääntynyt 16,5 % vuodesta 2022.

Pienissä kunnissa pienetkin tilannemuutokset näkyvät voimakkaasti tilastoissa.

Lapsi tai perhe voi ottaa yhteyttä apua tai tukea tarvitessaan. Kuka tahansa voi tehdä lapsesta tai perheestä tunnetusta huolesta sosiaalihuoltolain mukaisen huoli-ilmoituksen tai lastensuojeluilmoituksen. Huolen ilmaisemisen ja ilmoitusten tekemisen kynnystä on pyritty laskemaan mm. viranomaisstahojen koulutuksilla.

0 - 17-vuotiaat lapset, joista on tehty lastensuojeluilmoitus, % vastaavan ikäisestä väestöstä

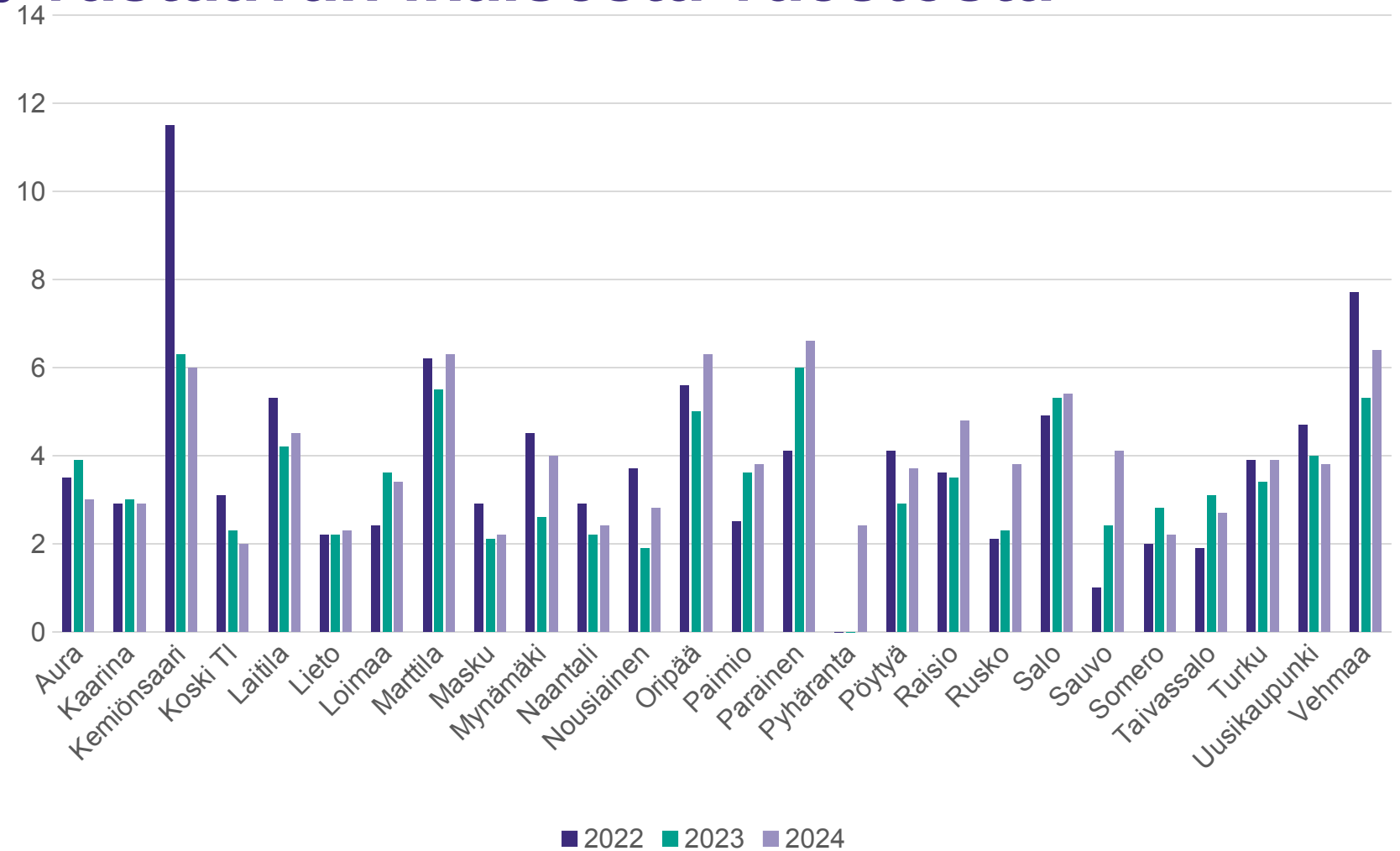

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 0 - 17-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Vaikka lastensuojeluilmoituksia tehdään aikaisempaa enemmän, lastensuojelun tarve ei näytä kasvaneen.

Valtakunnallisesti lastensuojelun asiakkaana olleiden alaikäisten väestöosuus on ollut laskussa.

Kuntakohtaista vuosittaista vaihtelua esiintyy. Pienissä kunnissa pienetkin muutokset lastensuojelun asiakasmäärässä näkyvät.

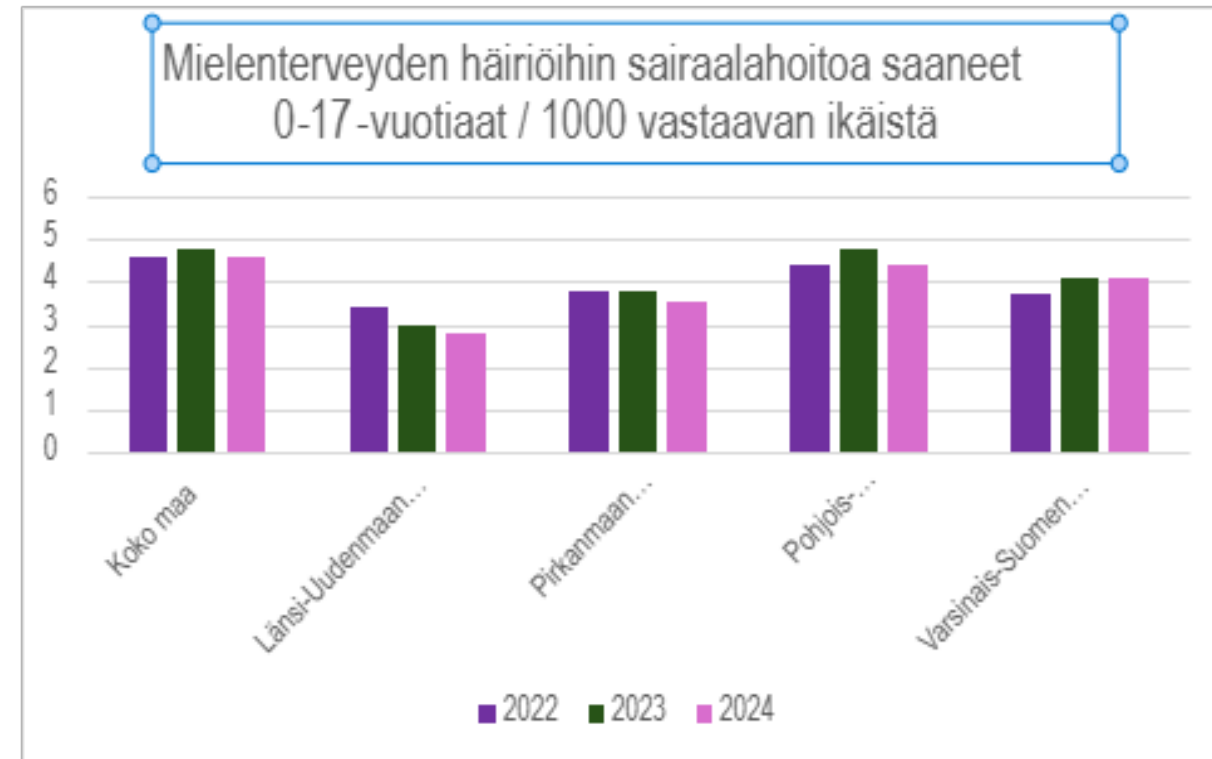
Mielenterveyden häiriöiden vuoksi sairaalahoitoa tarvinneiden lasten ja nuorten määrä kuvaa lasten ja nuorten psyykkisten ongelmien määrää ja vaikeusastetta.

0,4% varsinaissuomalaisesta 0-17-vuotiaasta lapsesta on saanut sairaalahoitoa mielenterveyden häiriöihin vuonna 2024.

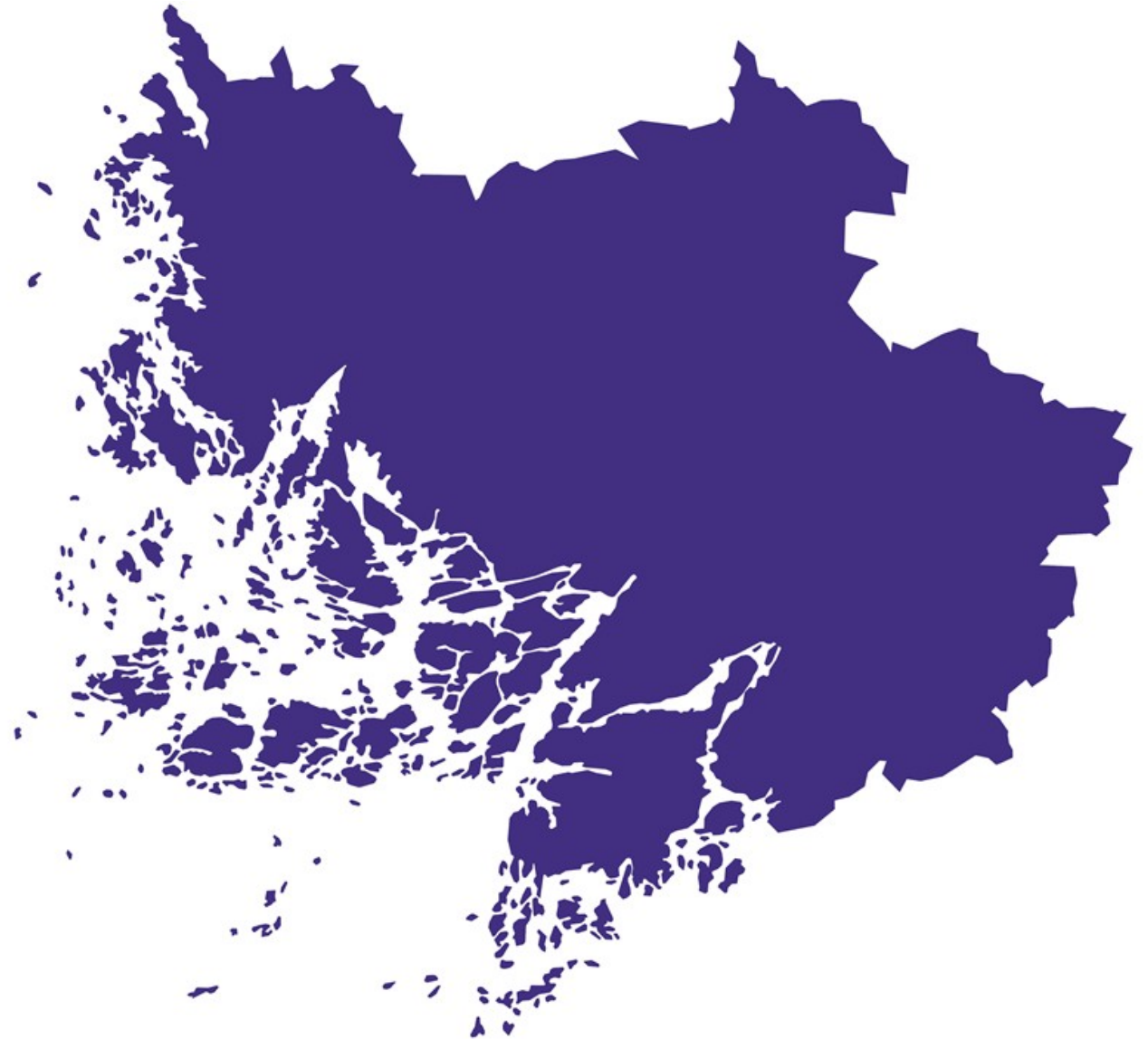
Varsinais-suomalaisista lapsista sairaalahoidossa on harvempi kuin Suomessa keskimäärin. Tytöt ovat sairaalahoidossa poikia yleisemmin (tytöt 0,57, pojat 0,26). Ilmiö on valtakunnallinen. Tyttöjen kohdalla kasvu näyttää taittuneen vuonna 2024.

Sairalahoidon määrä riippuu myös käytettävissä olevista resursseista sekä vallitsevista hoitokäytännöistä.

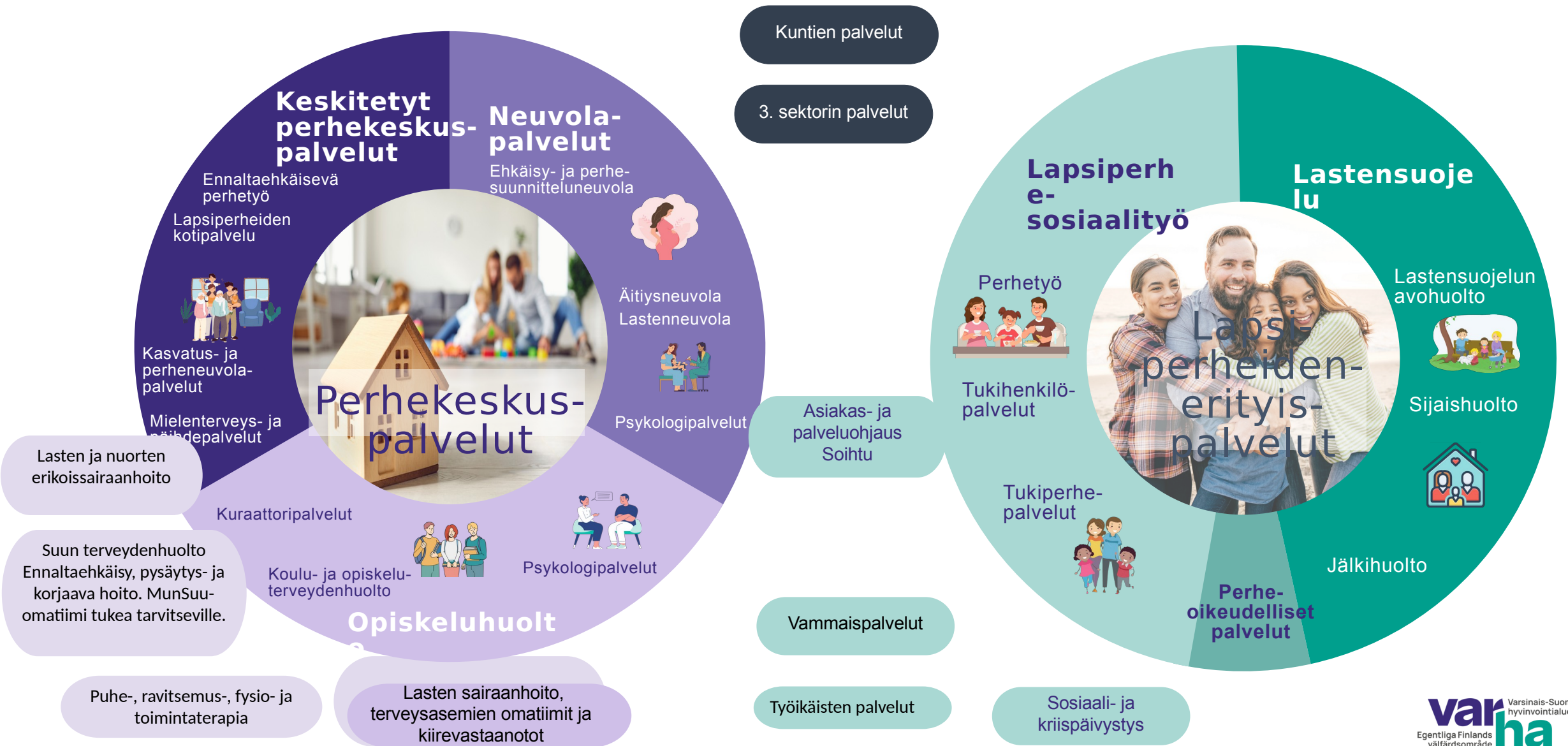
Lähde Sotkanet ind.4

Varsinais-Suomessa opiskeluhoitopalvelut ovat osa perhekeskuspalvelu- kokonaisuutta

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Perhekeskus- palvelut

Henkilöstöä
~ 830

NEUVOLAPALVELUT

Äitiysneuvola
Lastenneuvola
Ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvola
Neurolapsykologit

250

OPISKELUHUOLTO

Kouluterveydenhuolto
Opiskeluterveydenhuolto
Kuraattoripalvelut
Psykologipalvelut

390

KESKITETYT PERHEKESKUSPALVELUT

Kasvatus- ja perheneuvolapalvelut
Varhaiset perhepalvelut
Lasten ja nuorten miepä-palvelut
Sähköinen perhekeskus

160

LÄÄKÄRIPALVELUT

20-30+
avoth

Lapsiperheitä
~ 34,3 %
väestöstä

46 847 perhettä
169 511 hlöä

Perusopetuksen
oppilaita
44 309

Alle 7-vuotiaita
27 621

Nuoria
(13–29 v)
~98491
~19,9 % väestöstä

36 571
Toisen asteen
opiskelijaa

Ammatillinen 28 092 (76,8 %)
Lukio 8 479 (23,2 %)

LÄHTEET 2023-2024

Peruskoulun oppilaat, 2024 | [Tilastokeskus](#)
Toisen asteen opiskelijat 2023 | [Tilastokeskus](#)
Lapsiperheet 2024 | [Tilastokeskus](#)
13-29-vuotiaita nuoria | [Tilastokeskus](#)
Alle 7-vuotiaita | [Tilastokeskus](#)

Palvelurakenne, palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

- Varsinais-Suomessa opiskeluhuollon palvelut ovat osa perhekeskuspalvelukokonaisuutta.
- Perhekeskuksen palveluita ovat ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut kuten neuvolapalvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut, oppilas- ja opiskelijahuollon kuraattori- ja psykologipalvelut, sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista ennaltaehkäisevä perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu sekä kasvatus- ja perheneuvonnan palvelut. Lasten ja nuorten perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut ovat myös osa perhekeskuspalvelukokonaisuutta.
- Lääkärityö perhekeskuspalveluihin tuotetaan monikanavaisesti. Perhekeskuksen lääkärien lisäksi sotekeskuspalveluiden lääkärit tekevät sektorityönä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa. Erikoissairaanhoidon jalkautuvat avopediatrit tukevat tilanteissa joissa yksin perustason keinot eivät riitä.

Opiskeluhuollon keskeiset periaatteet ja tavoitteet

Opiskeluhoolto on ensisijaisesti ehkäisevää ja yhteisöllistä työtä, joka on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien yhteinen tehtävä. Opiskeluhoolto on oppilaan ja kouluyhteisön kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja sen edellytyksistä huolehtimista.

Opiskeluhoolto toteutetaan hyvinvointialueen ja koulutuksenjärjestäjän yhteistyönä yhdessä oppilaiden, huoltajien ja muiden yhteistyökumppanien kanssa.

Oppilaalla on oikeus opiskeluhoitopalveluihin (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä kuraattori-, psykologipalvelut). Opiskeluhoitopalvelu toteutetaan ensisijaisesti lähipalveluna opetuksen järjestäjän tarjoamissa tiloissa. Opiskeluhoitopalvelu on maksutonta ja vapaaehtoisuuteen perustuvaa.

Opiskeluhuollon keskeiset elementit

Opiskeluhuollon kokonaisuus

[Opiskeluhoito | Opetushallitus \(oph.fi\)](https://oph.fi)

Oppilas- ja opiskeluhuollon osuus yhteisöllisessä oppilashuollossa

- Yhteisöllinen opiskeluhuolto on monipuolinen kokonaisuus. Sillä tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.
- Koulutuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä. Opiskeluhuollon ohjausryhmä voi olla myös kahden tai useamman koulutuksen järjestäjän yhteinen taikka sille asetetut tehtävät voi hoitaa muu tehtävään soveltuva ryhmä (opiskeluhuoltolaki 2 luku 14 §:n 1 mom).
- Keskeinen rooli yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämisessä on oppilaitoskohtaisella opiskeluhuoltoryhmällä. Koulutuksen järjestäjä vastaa oppilaitoksen oppilas- ja opiskeluhuoltoryhmän asettamisesta. Koulu- ja opiskeluterveydenhoitaja, koulukuraattori ja/tai koulupsykologi sekä tarvittaessa koululääkäri osallistuvat oppilas- ja opiskeluhuoltoryhmän työhön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen erityisosaamisellaan.
- Yhteisöllisen oppilashuollon työskentely kohdennetaan ensisijaisesti koko koulu- tai luokkayhteisöä koskeviin ehkäiseviin ja terveyttä ja hyvinvointia edistäviin toimenpiteisiin. Yhteisöllisen työn toteutumista seurataan oppilas- ja opiskeluhuoltohenkilöstön työn osalta.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto

- Yksilökohtaista opiskeluhuoltoa ovat yksittäiselle opiskelijalle annettavat koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä esiopetuksen ikäryhmälle tarkoitettut neuvolapalvelut, opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut, yksittäisen opiskelijan tueksi koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä toteutettava yksilökohtainen opiskeluhuolto.
- Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tavoitteena on seurata ja edistää opiskelijan hyvinvointia ja oppimista sekä kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja terveyttä. Myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy on tärkeää. Tarvittaessa opiskelija saa terapiatakuun mukaisia vaikuttavia hoito- ja tukimuotoja.
- Yksilökohtainen opiskeluhuolto perustuu aina opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Opiskelijan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti.
- Monialainen yksilökohtainen opiskeluhuolto voi olla tarpeellista opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhuollon tuen järjestämiseksi. Yksittäisen opiskelijan monialaista opiskeluhuoltoa toteutetaan tapauskohtaisesti tilanteen ja tarpeen mukaisesti koottavassa asiantuntijaryhmässä.
- Hyvinvointialue vastaa koululaisten ja opiskelijoiden koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä koulupsykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan heidän kotipaikastaan riippumatta.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut

- Kouluterveydenhuollosta saa tukea kaikissa terveyteen, hyvinvointiin sekä kasvuun ja kehitykseen liittyvissä asioissa.
- Kouluterveydenhuollossa suoritetaan määräaikaiset terveystarkastukset luokka-asteittain sekä laajat terveystarkastukset 1.,5. ja 8. luokilla, joihin huoltajien on tärkeää osallistua yhdessä opiskelijan kanssa. Jos tarvitaan tarkempaa selvittelyä, seuranta ja monialaista tukea, opiskelijalle järjestetään lisäkäyntejä. Suun terveystarkastuksia on perusopetuksen aikana terveydenhuoltolain ja -asetuksen mukaisesti.
- Kouluterveydenhuoltoa toteutetaan kouluterveydenhoitajan ja koululääkärin yhteistyönä, ja se toimii linkkinä erikoissairaanhoidon sekä muihin terveydenhuollon palveluihin.
- Terveys hoitajan vastaanotolle on lisäksi mahdollista mennä aikaa varaamatta. Seuranta- ja tukikäyntejä järjestetään yksilöllisesti tarpeen mukaan. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on mahdollisuus saada kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluvat rokotukset.
- Opiskeluterveydenhuollossa opiskelijat saavat tukea terveyteen, hyvinvointiin ja opiskelukykyyn liittyvissä asioissa. Opiskelijaterveydenhuoltoon kuuluvat myös perusterveydenhuollon terveyden- ja sairaanhoitopalvelut mukaan lukien mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveyden edistäminen sekä suun terveydenhuolto.
- Opiskelijan tarpeita parhaiten vastaavan tuen turvaamiseksi koulu- ja opiskeluterveydenhuolto työskentelee yhteistyössä mm. opettajien, koulukuraattorin ja koulupsykologin kanssa. Kouluilla ja oppilaitoksissa työskentelevien psykiatristen sairaanhoitajien työ tukee koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluita.

Kuraattoripalvelut

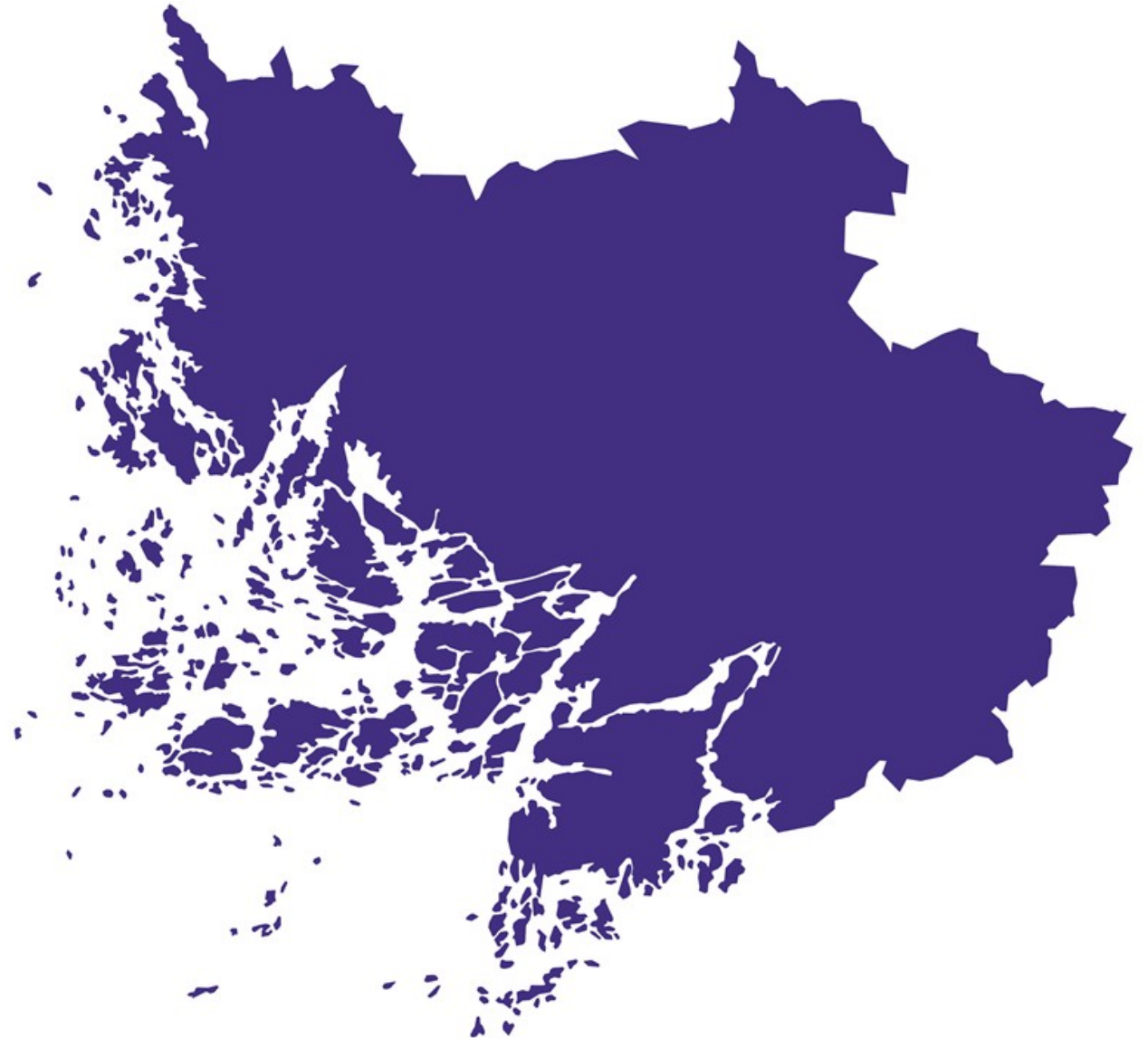
- Kuraattori on koulussa tai oppilaitoksessa työskentelevä sosiaalihuollon ammattilainen. Kuraattoripalvelut ovat lakisääteisiä sosiaalihuollon palveluja. Ne ovat vapaaehtoisia, maksuttomia ja luottamuksellisia.
- Kuraattori edistää ja tukee oppimista, koulunkäyntiä ja opiskelua, hyvinvointia sekä sosiaalisia valmiuksia ja toimintakykyä.
- Teemoja, joista kuraattorin kanssa voi yksilötapaamisilla keskustella ovat mm. opiskelumotivaatio tai poissaolot, tuki elämänhallintaan, ihmissuhteisiin liittyvät asiat, ahdistuneisuus tai mielialan muutokset, omaan tai läheisen päihteiden käytön aiheuttamat huolet, nuoren itsenäistymiseen liittyvät asiat (asumisen ja taloudellisen tuen ohjaus).
- Kuraattoripalveluiden ovat helposti saatavilla osana oppilaiden, opiskelijoiden ja oppilaitosten arkea esiopetuksesta toiselle asteelle asti. Opiskelija voi tavata koulukuraattorin yksin tai yhdessä vanhemman kanssa.
- Tarvittaessa opiskelija saa terapiatakuun mukaisia vaikuttavia tukitoimia.

Psykologipalvelut

- Psykologilta saa tukea hyvinvointiin, sosiaalisiin ja psyykkisiin valmiuksiin, koulunkäyntiin ja oppimiseen liittyvissä asioissa. Psykologilta saa apua mielenterveyteen ja kriisitilanteisiin liittyen sekä tunne-elämän haasteisiin.
- Tarvittaessa opiskelija saa terapiatakuun mukaisia vaikuttavia hoitomuotoja.
- Psykologilta saa tukea erityisesti silloin, kun oppilaitoksen tukitoimista huolimatta herää kysymys siitä, mistä oppimisen haasteissa on kyse.
- Tarvetta psykologin tekemille tutkimuksille arvioidaan yhdessä esiopetuksen tai koulun/oppilaitoksen pedagogisen tuen ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yhteistyönä.
- Psykologipalvelut ovat lakisääteisiä, vapaaehtoisia, maksuttomia sekä luottamuksellisia. Palveluiden tulee olla helposti saatavilla osana oppilaiden, opiskelijoiden ja oppilaitosten arkea esiopetuksesta toiselle asteelle asti.

Tavoitteet, keskeiset periaatteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on kuvata alueellisen opiskeluhuollon toteutumisen tavoitteet ja seuranta, yhteistyön suunnitelma, resurssien kohdentamisen suunnitelma sekä suunnitelma toimenpiteiden seurannasta.

Opiskeluhuollon palvelujen resurssien kohdentaminen

- Opiskeluhuollon palvelujen resurssit suunnitellaan sitovien mitoitusten ja suositusten pohjalta. Oppilas- ja opiskeluhoitolaik mukaisesti yhtä kuraattoria kohden enintään 670 opiskelijaa ja yhtä psykologia kohden enintään 780 opiskelijaa ja THL:n henkilöstömitoitus suosituksen mukaisesti yhtä kouluterveydenhoitajaa kohden 460 oppilasta ja yhtä koululääkärinä kohden 2100 oppilasta sekä yhtä 2. asteen opiskeluterveydenhoitajaa kohden enintään 570 opiskelijaa ja yhtä opiskeluterveydenhuollon lääkäriä kohden enintään 1800 opiskelijaa.
- Varsinais-Suomen hyvinvointialue on kaksikielinen. Huomioimme palveluissamme, että lapsista/nuorista n. 6 % puhuu äidinkielenään ruotsia ja 15,5 % muuta kuin suomea tai ruotsia.
- Resurssien jakautumisessa pyritään huomioimaan palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden lisäksi arviot palveluiden kokonaistarpeesta:
 - *etäisyydet ja yksiköiden määrä per työntekijä*
 - *Suomi toisena kielenä -opiskelijoiden määrät*
 - *muut alueelliset erityistarpeet*
- Esiopetuksen opiskeluhuollon palveluiden kehittäminen on käynnissä ja resursseja tarkastellaan osana tätä työtä.
- Palveluita suunnitellaan pohjautuen koulutuksen järjestäjän/oppilaitoksen opiskeluhoitosuunnitelmaan.

Tavoite	Toimenpide	Vastuu	Mittarit ja seuranta
1. Alueellisen opiskeluhuollon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet	<p>Laaditaan toimeenpano-ohjelma, jossa avataan yhteisöllisen ja yksilöllisen työn periaatteet. Toimeenpano-ohjelman painopisteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Koulupoissaolot ja varhaisen puuttumisen periaatteet ja sitouttava kouluyhteistyö ➤ Yhteisöllinen työ ➤ haavoittuvassa asemassa olevat lapset/perheet ➤ esikoululaisten oppilashuolto ➤ ammatilliset oppilaitokset ja muut yksityiset opetuksenjärjestäjät ➤ yhteensovittava johtaminen 	<p>Perhekeskus</p> <p>Opiskeluhuollon yhteistyöryhmä</p> <p>Sitouttavan kouluyhteistyön osalta vastuu V-S sivistysjohdolla Varha yhteistyössä</p>	<p>Toimeenpano-ohjelma ja vuosikello laadittu vuoden 2026 aikana.</p> <p>Toimintaa seurataan vuosikellon avulla.</p> <p>Esikoululaisten oppilashuoltoon on laadittu toimintaperiaatteet.</p>
2. Suunnitelma yhteistyöstä	<p>Laaditaan kuvaus yhteistyörakenteista hyvinvointialue-, kunta- ja oppilaitostasolla.</p>	<p>Lasten ja nuorten palvelujen integraatiopäällikkö, perhekeskus, opiskeluhuollon yhteistyöryhmä</p>	<p>Kuvaukset sisäisistä ja ulkoisista yhteistyörakenteista on laadittu Q1/2026</p> <p>Yhteistyörakenteet viety käytäntöön Q4/2026</p>
3. Arvio kokonaistarpeista ja voimavarojen kohdentamisesta	<p>Lakisääteisten mitoituksen toimeenpano: Resurssin osoittamisessa pyritään huomioimaan kuntien erityispiirteet.</p> <p>Rekrytointiongelmien varalle laaditaan toimintasuunnitelma.</p> <p>Sähköisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto</p>	<p>Perhekeskusjohto</p>	<p>Resurssien kohdentamisen suunnitelma laadittu ja päivitetään vuosittain.</p> <p>Lakisääteisen henkilöstömitoitukset ja terveydenhuoltolain ja asetuksen mukaiset lakisääteiset tehtävät hoidettu.</p> <p>Varha-sovelluksen ja digipalvelujen käyttöönoton edistäminen.</p>
4. Toimeenpanosuunnitelma ja seuranta	<p>Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä toimii vuosikellon mukaisesti.</p>	<p>Perhekeskusjohto ja Lasten ja nuorten palvelujen integraatiopäällikkö</p>	<p>Toimeenpanosuunnitelman toteutuminen</p>

Suunnitelman seuranta

- Suunnitelman toimenpiteiden toteuttamista ja edistymisen seurantaan varten laaditaan vuosikello.
- Opiskeluhuollonsuunnitelmassa kuvattujen tavoitteiden ja toimenpiteiden edistymistä raportoidaan opiskeluhuollon yhteistyöryhmälle.
- Suunnitelman toimeenpanovaiheessa kytketään alueellinen suunnitelma opetuksen ja koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmiin.

Alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman tausta-aineisto ja tiedonkeruu

- [Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki](#)
- [Opetushallitus/opiskeluhoito](#)
- [Opiskeluhoito - THL](#)
- Opiskeluhoiton alueellisen yhteistyöryhmän esille nostamat asiat.
- Alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman luonnoksen pohjalta.

- Suunnitelma viedään aluehallituksen käsittelyyn lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman osana Q4/2025.